

Příroda

Stanovy o tomto prvku říkají: pro skauting je příroda nejen nejpřirozenějším výchovným prostředím; je i předmětem zájmu, péče a ochrany; stejně, jako je zdrojem citového a duchovního rozvoje.

Co to znamená:

Příroda jako...

...výchovné prostředí: Učí kluky a holky samostatnosti, postarat se o sebe ve ztížených podmínkách. Dává příležitosti k sebepřekonání. Je také přirozenou tělocvičnou, laboratoří, tvůrčí dílnou, chrámem. Učí vnímat krásu, detail i velký celek.

...předmět zájmu: Skautský program zahrnuje poznávání přírody. Nejen jednotlivých přírodnin, ale také poznávání vztahů v přírodě nebo vlivu člověka na přírodu.

...předmětem péče a ochrany: Ve skautských oddílech učíme kluky a holky jak přírodu chránit a pečovat o ni. Ať už přímo jak pobytem přírodu nepoškodit, ale i jak jí naopak pomoci. Součástí života oddílu je tak šetrné chování, přemýšlení o souvislostech a dopadech na přírodu, ohleduplnost při programu nebo někdy dokonce aktivní ochrana ve spolupráci s odborníky.

... zdrojem citového a duchovního rozvoje: Příroda vybízí k rozvoji duchovního života. Svou jedinečností, neopakovatelností a krásou nám pomáhá objevovat hodnoty obsažené ve slibu a zákonu.

Co mi pomůže při práci v oddíle?

1

Vědět, kam vedu

...benjamínky

Benjamínkům přinášíme příležitosti k pobytu v přírodě. Snažíme se, aby jim v ní bylo dobře. Jde především o prostředí ke hrám a zkoumání světa.

...vlčata, světlušky, žabičky

Vlčata, světlušky a žabičky pravidelně pobývají v přírodě a učí se základním dovednostem pobytu v přírodě - jak se obléct, na co si dát pozor. Poznávají přírodniny, zkoumají, jak příroda funguje. Učí se

pojmenovat, co se jim v přírodě líbí. Osvojují si ohleduplné chování v přírodě a zjišťují, jak přírodě mohou pomáhat a neublížovat jí.

...skauty a skautky

Skauti a skautky se už umí v přírodě o sebe postarat, pravidelně v přírodě přespávají. Rozšiřují své znalosti o přírodě, a to nejen o přírodniny, ale také o souvislosti a vztahy v přírodě. Umí najít v přírodě to krásné, vnímají ji jako důležitou hodnotu. Učí se pojmenovat “duchovní působení” přírody. Učí se o svém vlivu na životní prostředí a o způsobech, jak tento vliv co nejvíc zmenšit.

... rovery a rangers

Mladší roveři a rangers pobývají v přírodě i v náročnějších podmínkách. Jsou si vědomi toho, že pobyt venku má pozitivní vliv na jejich zdraví. Znalosti o přírodě si prohlubují, ale hlavně dávají do souvislostí se snahou o šetrné chování a ochranu přírody.

Starší roveři a rangers si uvědomují, jaká pozitiva příroda poskytuje. Aktivně vyhledávají pobyt v přírodě a umí ji využívat jako prostor pro zamyšlení, překonání výzvy, udržení kondice ... Mají povědomí o globálních problémech týkajících se životního prostředí. Snaží se aktivně snižovat negativní dopady svého jednání na přírodu a v tomto chování podporovat ostatní.

2

Ptát se, jak se mi to daří

Všichni

- *Jaké aktivity jste v oddíle naposled absolvovali venku?*
- *Kdy a jakými konkrétními způsoby využíváte přírodu jako výchovné prostředí? Například kdy je příroda tělocvičnou, kdy je tvůrčí dílnou, ...*
- *Jak se vypořádáváte s výzvami, které pobyt v přírodě přináší? A jak jsou do těchto řešení zapojeni kluci a holky? Například špatné počasí, chybějící zdroj pitné vody, tepelná nepohoda, vaření jídla, ...*
- *Jaký vztah mají kluci a holky k přírodě? Jak se konkrétně tento vztah projevuje?*
- *Mají kluci a holky v rámci programu objevovat a sdílet v přírodě: oblíbená místa, přírodniny, které se jim líbí, jev, který je zaujal?*

Benjamínci, vlčata, světlušky, žabičky

- *Umí si kluci a holky v přírodě hrát? Jakými konkrétními způsoby si hrají?*
- *Jak se kluci a holky k přírodě chovají? Vědí jaká pravidla dodržovat a proč?*

Skauti a skautky, roveři a rangers

- *Jak zajistíte, aby kluci a holky chápali náš dopad na přírodu? Jaké věci můžete udělat, abyste omezili dopad svých aktivit na životní prostředí?*
- *Učíte kluky a holky, jak využít možnosti duchovního rozvoje v přírodě? Například jak v přírodě meditovat, rituály s přírodní symbolikou, čtení knih E. Setona, Karpatských her ...*

Vymyslete si vlastní otázky týkající se vašeho programu.

Inspirovat se

Metodika [Příroda kolem nás](#) - popisy jednotlivých oblastí výchovného programu, Konkrétní tipy na programy, konkrétní tipy jak na jednotlivé výchovné kategorie.

Oblast Příroda kolem nás - jistota, že zahrnete to nejdůležitější z tohoto prvku.

- [Pěšinky Benjamínků](#)
- [Stezka/Cestička vlčat a světlušek a žabiček](#)
- [Stezka Skautů a skautek](#)

[Chystám program: oblast Příroda kolem nás](#) ↗

Vlčci a světýlka (světlušky, vlčata a žabičky)

- [Cestovatel/Cestovatelka](#) ↗
- [Hvězdář/Hvězdářka](#) ↗
- [Chovatel/Chovatelka](#) ↗
- [Přírodovědec/Přírodovědkyně](#) ↗
- [Táborník/Tábornice](#) ↗
- [Zahradník/Zahradnice](#) ↗

Odborky (skauti a skautky, roveři a rangers)

- [Strážce přírody/Strážkyně přírody](#) ↗
- [Trosečník/Trosečnice](#) ↗
- [Zelený edison/Zelená edisonka](#) ↗
- [Ekolog/Ekoložka](#) ↗
- [Meteorolog/Meteoroložka](#) ↗
- [Krajinář/Krajinářka](#) ↗
- [Zálesák/Zálesáčka](#) ↗
- [Přírodovědec/Přírodovědkyně](#) ↗
- [Táborník/Tábornice](#) ↗
- [Cestovatel/Cestovatelka](#) ↗
- [Chovatel a pěstitel/Chovatelka a pěstitelka](#) ↗
- [Hvězdář/Hvězdářka](#) ↗
- [Umělec přírody/Umělkyně přírody](#) ↗

[Články na téma Příroda v časopisu Skauting](#) ↗

[Články s tagem příroda v časopise Benjámína](#) ↗

[Články s tagem příroda v časopise Světýlko](#) ↗

[Články s tagem příroda v časopise Skaut](#) ↗

[Články s tagem příroda v časopise Roverský kmen](#) ↗

Projekty, akce, programy na klíč

- [nabídka Ekologického odboru](#)
- [Patronáty SI](#) ↗

[Výpravy za dobrodružstvím](#) ↗ Miloše Zapletala - Zeta

Materiály, kde se víc dozvím o přírodě: [Rozcestník pro přírodovědné vzdělání skautských vůdců](#)

[Metodika k přípravě programů zaměřených na přírodu \(pro začínající rádce, rádkyně a vedoucí\)](#)

Text vznikl s využitím [Stanov Junáka-českého skauta](#) ↗ a [Programových tezí náčelnictva](#) ↗. Dále za pomoci metodiky [Příroda kolem nás](#) ↗, příručky [Základní charakteristiky](#)

[skautingu](#) a příručky O skautské metodě od WOSM (2019) a “The adventure begins” pomůcek od skautů z Austrálie.